

NORGES HØYESTERETT

Den 17. januar 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Indreberg og Noer og kst. dommer Sæbø i

HR-2019-64-U, (sak nr. 19-003467SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

A (advokat Augund Martin Krogh)

mot

B (advokat Elin Folseraas)

X kommune (advokat Vibeke Knapstad)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte samtykke til behandling av en anke etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd i en sak om omsorgsovertakelse og fastsettelse av samvær etter barnevernloven.
- (2) A (mor) og B (far) har sammen barna C, født 00.00.2004 og D, født 00.00.2007. Forholdet mellom foreldrene tok slutt i 2014. Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Telemark traff 6. november 2017 vedtak om omsorgsovertakelse og plassering i fosterhjem for begge barna. Det ble fastsatt samvær mellom D og hver av foreldrene med inntil 4 ganger à tre timer per år. Mellom C og far ble det fastsatt samvær 6 ganger à 6 timer per år, og mellom mor og C ble samværet fastsatt til 4 ganger à 3 timer per år.
- (3) I november 2017 fremmet foreldrene krav om rettslig overprøving.
- (4) Aust-Telemark tingrett avsa 18. juni 2018 dom med slik domsslutning:
  - "1. Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Telemark sitt vedtak i sak FTE-2017-003076 om å overta omsorgen for C f. 00.00.04, oppheves.
  2. Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Telemark sitt vedtak i sak FTE-2017-003076 om å overta omsorgen for D f. 00.00.07, stadfestes.
  3. D plasseres i fosterhjem.
  4. B og A gis hver for seg rett til samvær med D inntil 4 ganger a 4 timer per år.

5. **Barneverntjenesten gis anledning til å føre tilsyn under samvær mellom D og A til å regulere telefon – og internettkontakt dem imellom."**

- (5) Det var dissens for så vidt gjaldt spørsmålet om omsorgsovertakelse av C, idet den fagkyndige meddommeren mente det var grunnlag for omsorgsovertakelse også av ham.
- (6) A anket dommen for så vidt gjaldt spørsmålet om omsorgsovertakelse av D, subsidiært omfanget av samvær. B anket over omfanget av samvær.
- (7) Agder lagmannsrett traff 29. oktober 2018 beslutning med slik slutning:

"Det vert ikkje gjeve samtykke til at ankane vert fremja."

- (8) A har anket lagmannsrettens beslutning til Høyesterett. Hun har i det vesentlige anført at lagmannsrettens begrunnelse ikke er tilstrekkelig. Lagmannsretten plikter å vurdere alle alternativene i tvisteloven § 36-10 tredje ledd, men det kan se ut som om bare ett av alternativene er vurdert. I anken til lagmannsretten er det redegjort for flere forhold som tilsier en bredere begrunnelse fra lagmannsretten. Det er vesentlige mangler ved tingrettens dom som gjorde at det skulle vært gitt samtykke til å fremme anken til lagmannsretten.
- (9) A har nedlagt slik påstand:

"Agder lagmannsretts beslutning av 29.10.18 oppheves."

- (10) *X kommune* har tatt til motmæle, og anfører i det vesentlige at ingen av vilkårene i tvisteloven § 36-10 tredje ledd er oppfylt. Lagmannsrettens begrunnelse er tilstrekkelig.
- (11) *X kommune* har nedlagt slik påstand:

"Anken forkastes."

- (12) *B* har inngitt tilsvarende, der han slutter seg til mors anførsel om at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull. Det er, ut fra lagmannsrettens begrunnelse, ikke mulig å se om spørsmålet om å nekte samtykke er reelt og forsvarlig vurdert.
- (13) *B* har nedlagt slik påstand:

"Agder lagmannsretts beslutning av 29. oktober 2018 oppheves."

- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling. Dette omfatter blant annet om de lovbestemte vilkårene for ankebehandling i lagmannsretten er oppfylt. Ved denne prøvingen har utvalget full kompetanse. Utvalget prøver også om lagmannsrettens beslutning er forsvarlig og om den er begrunnet så langt hensynet til forsvarlig saksbehandling tilsier det, jf. HR-2017-776-A avsnitt 27 og 57.
- (15) I anken er det gjort gjeldende at lagmannsretten skulle prøvd alle grunnlagene i tvisteloven § 36-10 tredje ledd. Det er imidlertid § 36-10 tredje ledd bokstav c som er anført i anken, og det er ingen feil at lagmannsretten har begrenset vurderingen til det grunnlaget.
- (16) Det er videre gjort gjeldende at lagmannsretten skulle gitt en bredere begrunnelse for hvorfor vilkåret i § 36-10 tredje ledd bokstav c ikke er oppfylt, og spesielt påpekt at lagmannsretten

ikke har kommentert at det i anken ble gjort gjeldende at tingretten har lagt for stor vekt på den kognitive testen av mor.

- (17) Høyesterett har i HR-2017-776-A vurdert hvilke krav som stilles til lagmannsrettens begrunnelse ved beslutninger etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd. Det er blant annet slått fast at ankegrunnene må angis i kortform (avsnitt 57), og at det må skje en summarisk gjengivelse av anførslene. Dette vil gi partene i saken visshet om at anførslene er forstått og vurdert (avsnitt 55).
- (18) I lagmannsrettens kjennelse er anførslene ikke gjengitt innledningsvis. Et stykke på vei fremgår det av begrunnelsen at lagmannsretten har foretatt en reell prøving av anførslene. Det er imidlertid ikke mulig av lagmannsrettens begrunnelse å se om den har oppfattet anførselen om at tingretten har lagt for stor vekt på den kognitive testen av mor i lys av at den har kjente svakheter når den benyttes overfor personer med minoritetsspråk, og mors og fars nærmere begrunnelser for hvorfor de mener tingrettens avgjørelse av samværsspørsmålet lider av vesentlige svakheter. Dette fremstår som sentrale anførsler, og utvalget er kommet til at begrunnelsen ikke er tilstrekkelig.
- (19) På denne bakgrunn oppheves lagmannsrettens beslutning.
- (20) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Ragnhild Noer
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Rune Sæbø
(sign.)